

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMA,**annettu 3 päivänä huhtikuuta 2014,****joka sisältää huomautukset, jotka ovat erottamaton osa päätöstä vastuuvapauden myöntämisestä
SESAR-yhteisyrityksen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2012**

EUROOPAN PARLAMENTTI, joka

- ottaa huomioon SESAR-yhteisyrityksen lopullisen tilinpäätöksen varainhoitovuodelta 2012,
 - ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen SESAR-yhteisyrityksen tilinpäätöksestä varainhoitovuodelta 2012 sekä yhteisyrityksen vastaukset ⁽¹⁾,
 - ottaa huomioon neuvoston 18. helmikuuta 2014 antaman suosituksen (05851/2014 – C7-0053/2014),
 - ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 319 artiklan,
 - ottaa huomioon Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta 25. kesäkuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 ⁽²⁾ ja erityisesti sen 185 artiklan,
 - ottaa huomioon unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 kumoamisesta 25. lokakuuta 2012 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 ⁽³⁾ ja erityisesti sen 208 artiklan,
 - ottaa huomioon yhteisyrityksen perustamisesta uuden sukupolven eurooppalaisen ilmaliikenteen hallintajärjestelmän (SESAR) kehittämiseksi 27. helmikuuta 2007 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 219/2007 ⁽⁴⁾ ja erityisesti sen 4 b artiklan,
 - ottaa huomioon Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 185 artiklassa tarkoitettuja elimiä koskevasta varainhoidon puiteasetuksesta 19. marraskuuta 2002 annetun komission asetuksen (EY, Euratom) N:o 2343/2002 ⁽⁵⁾,
 - ottaa huomioon Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 208 artiklassa tarkoitettuja elimiä koskevasta varainhoidon puiteasetuksesta 30. syyskuuta 2013 annetun komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 1271/2013 ⁽⁶⁾ ja erityisesti sen 108 artiklan,
 - ottaa huomioon aiemmat vastuuvapaudesta antamansa päätökset ja päätöslauselmat,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 77 artiklan ja liitteen VI,
 - ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön sekä liikenne- ja matkailuvaliokunnan lausunnon (A7-0197/2014),
- A. ottaa huomioon, että SESAR-yhteisyritys (jäljempänä 'yhteisyritys') perustettiin helmikuussa 2007 hallinnoimaan SESAR-ohjelmaa (Single European Sky Air Traffic Management Research), jolla pyritään nykyaikaistamaan Euroopan ilmaliikenteen hallintaa;
- B. ottaa huomioon, että SESAR-hanke jakautuu Eurocontrolin johdolla toteutettavaan "määrittelyvaiheeseen" (2004–2007), ensimmäiseen "kehitysvaiheeseen" (2008–2016), jota rahoitetaan ohjelmakauden 2008–2013 puitteissa ja jota hallinnoi yhteisyritys, ja "käyttöönottovaiheeseen" (2014–2020), jota toteutetaan rinnakkain "kehitysvaiheen" kanssa; ottaa huomioon, että käyttöönottovaihetta oletettavasti johtavat teollisuuden yhteistyökumppanit ja alan toimijat ja että tavoitteena on tuottaa ja toteuttaa laajalti uusi ilmaliikenteen hallinnan infrastruktuuri;
- C. ottaa huomioon, että yhteisyritys aloitti itsenäisen toimintansa vuonna 2007 ja että "käyttöönottovaihe" on juuri alkamassa;
- D. ottaa huomioon, että yhteisyritys on julkisen ja yksityisen sektorin yhteishanke, jonka perustajaosakkaita ovat Euroopan unioni ja Eurocontrol;

⁽¹⁾ EUVL C 369, 17.12.2013, s. 49.

⁽²⁾ EYVL L 248, 16.9.2002, s. 1.

⁽³⁾ EUVL L 298, 26.10.2012, s. 1.

⁽⁴⁾ EUVL L 64, 2.3.2007, s. 1.

⁽⁵⁾ EYVL L 357, 31.12.2002, s. 72.

⁽⁶⁾ EUVL L 328, 7.12.2013, s. 42.

- E. ottaa huomioon, että yhteisyrittäjä omistaa kaikki aineelliset ja aineettomat hyödykkeet, jotka se on luonut tai jotka on siirretty sille SESAR-hankkeen kehitysvaihetta varten sen osakkaiden kanssa tehtyjen erityisten sopimusten mukaisesti;
- F. ottaa huomioon, että tilintarkastustuomioistuin on todennut saaneensa kohtuullisen varmuuden siitä, että yhteisyrittäjän varainhoitovuoden 2012 tilit ovat luotettavat ja tilien perustana olevat toimet ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset;
- G. ottaa huomioon, että tilintarkastustuomioistuin antoi huhtikuussa 2010 lausunnon nro 2/2010 SESAR-yhteisyrittäjän varainhoitoa koskevista säännöistä;
- H. ottaa huomioon, että SESAR-hankkeen kehitysvaiheen talousarvio vuosiksi 2008–2016 on 2 100 000 000 euroa;

Talousarvio- ja varainhallinto

1. panee merkille, että yhteisyrittäjän varainhoitovuoden 2012 lopulliseen talousarvioon sisältyi 156 600 000 euroa maksusitoumusmäärärahoja ja 124 200 000 euroa maksuumäärärahoja; toteaa myös, että maksusitoumusmäärärahojen käyttöaste oli 95 prosenttia ja maksuumäärärahojen käyttöaste 86 prosenttia;
2. panee merkille, että vuoden 2012 talousarvion toteutumalaskelma oli vuoden 2012 lopussa 12,4 miljoonaa euroa, kun tulot olivat 107,5 miljoonaa euroa ja vuoden 2011 talousarvion ylijäämä 15,6 miljoonaa euroa ja maksut puolestaan 107,3 miljoonaa euroa;
3. huomauttaa, että vuoden lopun käteisvarojen ja muiden rahavarojen määrä oli 15,7 miljoonaa euroa; toteaa, että tämä on vastoin talousarvion tasapainon periaatetta; muistuttaa yhteisyrittäjää siitä, että sen on toteutettava konkreettisia toimenpiteitä talousarvion tasapainon saavuttamiseksi;
4. panee merkille, että yhteisyrittäjän osakkaille oli 31. joulukuuta 2012 mennessä maksettu 233,8 miljoonaa euroa ja että odotusten mukaan vielä 361,2 miljoonaa euroa maksetaan 31. joulukuuta 2016 mennessä, mikä tekee yhteensä 595 miljoonaa euroa, joka on yhteisyrittäjän sen osakkaille lähinnä unionilta saatujen käteisvarojen turvin maksama osarahoitusosuus; kehottaa yhteisyrittäjää tiedottamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle vuosina 2008–2016 toteutettavan ”kehitysvaiheen” edistymisestä sekä jatkamaan toimiaan, joilla se pyrkii varmistamaan moitteettoman varainhoidon ja talousarvion periaatteiden jatkuvan noudattamisen;

Luontaisuuritukset

5. panee merkille, että pääjohtaja hyväksyi 139,2 miljoonan nettomääräiset luontaisuuritukset vuonna 2012, kun luontaisuuritusten määräksi SESARin elinkaaren aikana on arvioitu 1 300 miljoonaa euroa monenvälisen puitesopimuksen määräysten mukaisesti; kehottaa yhteisyrittäjää ilmoittamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle, mikä validoitujen nettomääräisten luontaisuuritusten kokonaismäärä oli vuoden 2013 lopussa;

Sisäisen valvonnan järjestelmät

6. panee merkille, että tilinpitäjä vahvisti perustana olevien toimintaprosessien hyväksynnän vuonna 2013 yhteisyrittäjän varainhoitosääntöjen mukaisesti, ja toteaa, että sisäisen valvonnan järjestelmään ei ollut tehty merkittäviä muutoksia varainhoitovuoden 2012 aikana;
7. kannattaa tilintarkastustuomioistuimen ehdottamia parannuksia seuraavilla ennakkotarkastuksiin liittyvillä aloilla:
 - hankkeiden suoritteita koskevaan seurantaan, hankkeiden tuloksellisuuden analysointiin, alihankkijoiden seurantaan ja kuluilmoituksia koskeviin todistuksiin kohdistettujen, yhteisyrittäjän suorittamien tarkastusten dokumentointia voitaisiin parantaa;
 - SESAR- ja Clean Sky -yhteisyrittäjien suorittamassa yhteisessä teknisessä arvioinnissa suositeltiin parannuksia, jotka koskivat tietojen ja tulosten vaihtoa kyseisten kahden yhteisyrittäjän välillä, koordinoitua johto- ja asian- tuntijatasoilla ja kriteerejä, joiden perusteella määritetään, miten hankkeet jaetaan kyseisten yhteisyrittäjien välillä, ja näiden suositusten toteuttamista olisi seurattava;
8. muistuttaa, että yhteisyrittäjä perustettiin helmikuussa 2007; pitää myönteisenä, että komission sisäinen tarkastus (IAS) ja yhteisyrittäjän sisäisen tarkastuksen toiminto aloittivat vuonna 2012 IAS:n yhteisyrittäjää varten vuosiksi 2012–2014 laatiman koordinoitun strategisen tarkastussuunnitelman täytäntöönpanon; panee merkille, että IAS suoritti ohjelma/hanketarkastuksen ja tietotekniikkaan liittyvien riskien arvioinnin, kun taas yhteisyrittäjän sisäisen tarkastuksen yksikkö (IAC) tutki kolme tarjouspyyntöä ja tarkasti neljän sisäisen valvonnan standardin täytäntöönpanon; odottaa IAS:n seuraavan talousarviomenojen tarkasti, etenkin luontaisuuritusten arviointia ja yhteisyrittäjän 15 osakkaalle suoritettavia maksuja ohjelmatoimista, joissa on mukana yli 100 yksityisen ja julkisen sektorin osallistujaa ja alihankkijaa;

9. pitää valitettavana, että hallintoneuvoston jäsenten ja pääjohtajan ansioluettelot eivät ole julkisesti saatavilla; kehottaa yhteisyritystä korjaamaan asian pikaisesti; panee merkille, että yhteisyritys päivitti vuonna 2012 käytäntösääntöjään, joissa esitetään selkeät säännöt eturistiriitojen ehkäisemiseksi ja hallitsemiseksi;
10. katsoo, että korkea avoimuuden taso on tärkeä tekijä eturistiriitojen riskin vähentämisessä; kehottaa siksi yhteisyritystä esittämään verkkosivustollaan eturistiriitojen ehkäisemistä ja hallintaa koskevat toimintalinjansa ja/tai järjestyksensä sekä täytäntöönpanosääntönsä samoin kuin luettelon hallintoneuvoston jäsenistä ja heidän ansioluettelonsa;
11. kehottaa tilintarkastustuomioistuinta seuraamaan eturistiriitojen ehkäisemistä ja hallintaa koskevia yhteisyrityksen toimintalinjoja laitimalla aiheesta erityiskertomuksen seuraavaan vastuuvapauden myöntämismenettelyyn mennessä;

Osakkaiden rahoitusosuuksien maksaminen

12. toivoo saavansa täysin avoimesti tiedot siitä, noudatettiinko osakkaiden yhteisyritykselle maksamille käteissuorituksille asetettua määräaika-aikaa vuonna 2012; muistuttaa, että osakkaiden yhteisyritykselle maksamat käteissuoritukset muodostavat 10 prosenttia niiden hanketta koskevasta kokonaisrahoitusosuudesta;

SESAR-ohjelman tavoitteet

13. muistuttaa kehottaneensa yhteisyritystä tiedottamaan edelleen vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle, missä vaiheessa SESAR-ohjelman yli 310 tutkimus-, kehittämis- ja hallinnointihankkeen täytäntöönpano on, ja esittämään saavutetut tulokset;
14. korostaa, että SESAR-hankkeen kehitysvaiheen talousarvio on 2,1 miljardia euroa, josta EU, Eurocontrol ja toimiin osallistuvat julkiset ja yksityiset yhteistyökumppanit vastaavat yhtä suurin osuuksin;
15. kiinnittää huomiota julkisen sektorin kumppaneihin liittyviin riskeihin julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuushankkeissa; korostaa, että käyttöönottoavaihetta (2014–2020) oletettavasti johtavat teollisuuden yhteistyökumppanit ja alan toimijat ja että tavoitteena on tuottaa ja toteuttaa laajalti uusi ilmaliikenteen hallinnan infrastruktuuri;
16. muistuttaa, että yhteisyrityksen olisi hyödynnettävä kaikkia sen käytettävissä olevia taloudellisia resursseja saattaakseen SESAR-ohjelman hyödyntämiseen tarvittavan teknologian kehittämisen ja toiminnalliset parannukset päätökseen ajoissa; toteaa suositelleensa aiemmin, että mahdollisia eturistiriitakysymyksiä ei lakaista maton alle vaan niihin paneudutaan asianmukaisesti;
17. korostaa, että SESAR-yhteisyrityksellä on keskeinen rooli koordinoitaessa ja toteutettaessa tutkimusta SESAR-hankkeessa, joka on yhtenäistä eurooppalaista ilmatilaa koskevan hankkeen kulmakivi; toteaa lisäksi, että SESAR-hanke etenee pian käyttöönottoavaiheeseensa, jota komission ja jäsenvaltioiden olisi huolella seurattava varmistaakseen hankkeen toteutumisen määräajassa;
18. huomauttaa, että yhteisyrityksen onnistuminen SESAR-ohjelman täytäntöönpanossa on ratkaisevan tärkeää uuden aikaisen eurooppalaisen ilmaliikenteen hallintajärjestelmän kehittämisen kannalta; muistuttaa, että yhtenäisen eurooppalaisen ilmatilan toteutuminen riippuu siitä, miten tässä onnistutaan;

Euroopan unionin tutkimuksen yhteisyrityksiä koskevat horisontaaliset näkökohdat

19. panee merkille, että tilintarkastustuomioistuimen valitsema tarkastuksen lähestymistapa käsittää analyyttiset tarkastustoimenpiteet, valvontajärjestelmien keskeisten kontrollien arvioinnin ja tapahtumien testaamisen yhteisyrityksen tasolla mutta ei yhteisyrityksen osakkaiden tai lopullisten edunsaajien tasolla;
20. panee merkille, että tarkastuksessa suoritettavan testin suorittaa osakkaiden tai lopullisten edunsaajien tasolla joko yhteisyritys tai yhteisyrityksen palkkaama ja valvoma ulkopuolinen tilintarkastusyrittäjä;
21. pitää myönteisenä tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomusta nro 2/2013 "Onko komissio varmistanut tehokkaan täytäntöönpanon seitsemännessä tutkimuksen puiteohjelmassa?", jossa tilintarkastustuomioistuin tutki, onko komissio varmistanut tehokkaan täytäntöönpanon seitsemännessä tutkimuksen, teknologian kehittämisen ja demonstroinnin puiteohjelmassa;
22. panee merkille, että tarkastus kattoi myös yhteisten teknologia-aloitteiden perustamisen;

23. yhtyy tilintarkastustuomioistuimen päätelmään, että yhteisiä teknologia-aloitteita on perustettu tukemaan pitkän aikavälin teollisuusinvestointeja tietyillä tutkimusaloilla, mutta toteaa kuitenkin, että yhteisen teknologia-aloitteen taloudellisen itsenäisyyden toteutuminen on vienyt keskimäärin kaksi vuotta ja komission vastuu on kestänyt yleensä kolmanneksen yhteisten teknologia-aloitteiden oletetusta toiminta-ajasta;
 24. panee lisäksi merkille, että tilintarkastustuomioistuimen mukaan jotkin yhteiset teknologia-aloitteet ovat saaneet erityisen onnistuneesti pk-yrityksiä mukaan hankkeisiinsa, ja yhteisten teknologia-aloitteiden myöntämästä rahoituksesta lähes 21 prosenttia on suunnattu pk-yrityksille;
 25. kiinnittää huomiota siihen, että komission tähän mennessä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 187 artiklan nojalla perustamien seitsemän Euroopan unionin tutkimuksen yhteisyrityksen – lukuun ottamatta Galileo-yhteisyritystä – varojen ohjeelliseksi kokonaismääräksi määritettiin koko toimintakaudelle 21 793 000 000 euroa;
 26. panee merkille, että yhteisyritysten vuoden 2012 arvioidut talousarvioon otetut tulot olivat yhteensä 2,5 miljardia euroa, eli noin 1,8 prosenttia unionin vuoden 2012 yleisestä talousarviosta, ja että noin 618 miljoonaa euroa saatiin unionin yleisestä talousarviosta (käteissuorituksena komissiolta) ja noin 134 miljoonaa euroa yhteisyritysten teollisuuskumppaneilta ja osakkailta;
 27. panee merkille, että yhteisyritysten palveluksessa on 409 vakinaista ja väliaikaista toimihenkilöä eli alle prosentti unionin yleisessä talousarviossa (henkilöstötaulukko) hyväksytyistä unionin toimihenkilöistä;
 28. muistuttaa, että unionin kokonaisuudeksi yhteisyrityksistä määritettiin koko toimintakaudelle 11 489 000 000 euroa;
 29. kehottaa tilintarkastustuomioistuinta analysoimaan yhteisiä teknologia-aloitteita ja muita yhteisyrityksiä kattavasti erillisessä kertomuksessa ja ottamaan huomioon asiaan liittyvät merkittävät määrät sekä riskit – etenkin maineeseen liittyvät riskit; muistuttaa, että parlamentti on pyytänyt aiemmin tilintarkastustuomioistuinta laatimaan erityiskertomuksen yhteisyritysten valmiudesta varmistaa yhdessä yksityisten kumppaniensa kanssa unionin tutkimuksen, teknologian kehittämisen ja demonstroinnin ohjelmien tuottama lisäarvo ja niiden tehokas täytäntöönpano; toteaa, että yhteisyritysten tarkoituksena on varmistaa pitkän aikavälin teollisuusinvestointien rahoitus ja edistää yksityisiä investointeja tutkimukseen.
-